

NATIONAL LIBRARY OF
NIGERIA
LEGAL DEPOSIT
Received 6/3/74

Irohin Yoruba

NO. 1,472

IROHIN YORUBA WEDNESDAY MARCH 6 — TUESDAY MARCH 13, 1974

KOBO MARUN

Loni ti o di eni Ọdun marunlelogota:

AWO, BARIKA RE

OLOYE OBAFEMI AWO LOWO

NI oni yi gan an ni Oloye Obafemi Awolowo ti o Balogun iyan omo Yoruba di eni odun marunlelogota gbaka. Awo ati awon enia atata miran ni orileede yi ati ni ile okere ki Oloye Awolowo pe BARIKA.

TI eniye ba bojuwo ehn ti o si wa oju sile, ti diuware nni gbgbo ohun ti nkcja ni ogberye oluware yia mo ope du lowo. Orun ti o da emi on si.

MELOMELO ojo ni o ti ro, ti ile ti fi mu. Ope ye agbalagba, ope si ye omole pelu. Nitaripe bi agbalagba ti ndi eni igbadbe lojedumo, beni awon omo kekeke pelu nla orun alekeji.

ORUN ope po fun Balogun Yoruba nitoripe eniti o ka ro pe o le kan eese nidi eniti nko ile mole.

SUGBON sa, enikeen ti Olorun ba ron ni isetulasi ni ki oluware jise na. Awo ko siyemetti raro nipa ora na po nse ni Olorun ran o Oloye Awolowo ni isekan ti o si niliti jise na nka o da jade manu ile oyire.

ENIKENI ti Olorun ba ron ni ise yato si eniti o ran ara re nise. Eniti o ba ran ara re nise ti Olorun ko ran ko le jise na ti, ylo fi ku si oju ona. Sugbon eniti Olorun ran ni ise ylo la gbogbo ewu ti o ba wa loju ona kojo, ylo si jise na doredara.

IGBAGBO riwa nipa Oloye Awolawo ti oje Balogun iyan omo Yoruba ko ni ku soju onai titi yia fi jise na ti Olorun ran on fu awon enio orileede Naijiria.

ENIKENI ti o be fo tan aru re je ni yio so pe ko si wahala tabi agure jijo loju ona eniti Olorun ran nise. Eniti Olorun ran nise, ogun jijo mbe niwaju re, eniti o ran aru re nise agure jijo mbe niwaju re. Sugbon iyato ti owa niwe npe eniti Olorun ran nise yio jo

Irohin Yoruba di kobo marun

EYI ni lati fi o gbo-iyi lo.

gbo enyin onkawe Idi patiki si o fa Irohin Yoruba leti pe kobo kan ti iwe na fe tare oloyimomo na ti si nipe gbogbo awon di kobo marun lati iga nkan croja bewe ni

nwon ti di owongogo abuja ni orun ope nito kakiri agbaise lati nkasan ripe lati te okere ti bii osu melo kan sehin, awon eroja bewe na tf Kii gbogbo enyin on kawee wa mo pe kodi (Wo ojo ewe kejo)

ojasegun nigbegi eniti o ran aru re nise ba jo ajasubu.

BALOGUN Yoruba, awa sin o ni gibere ipoko lori pe ogen jijo mbe, wahala si mba ko iba fe jise na ti Olorun ran o si awon enia sugbon igbadbe wa nipa dujadeju, iwo yia ja ajasegun.

OLORUN paapeba ti o ran aru nise ylo duro ti c. Oduduwa yia duro ti o, Aganju yia duro ti

O DABI ENIPE AWON OLOSA NFO BANKIJU

"E TETE KE SÓLORA NWON MA TI
DUKO CHOKO OYE DIA NOGUNLU
KA DIA MO LE DA WÓN DURO!"

SUZUKI

Awon eya ara re wa jado ile Nigeria.

Irohin şoki

Ile-Ife

Ile-Ife, orin koso ni Igbo, Igbo ti ope, nijeriu re nifelatu ati nawa.
Nipa owo osan nawa daa pele ni feso kolore, po leye
moni ti oruko re nijo
Benzel Olorun. O rabe Olorun
nibaya da oja na.
Nigboti Lawatunre ni Edo
ebele ti obi eba. Take
James Ayor ti ope
Edu, ni Abura site nifelatu
Ife.

Adadi ti ope na, Oyebi
ku ni eri ti ope ti eba nifelatu
ta D.I. Oyebi, nai ope iyi? Je oshunre na nuya, tor
Ife, je po omo liga, ni eba kuma.

Ijebu-Ode

CGAJUMO awonoso koso
ni. Ile Ijebu — Ode ti beki
Ijebu, awon eloju jori ati
pe o gba nimo mato ayanki
toto, ti owo wa le ki owo
globo. Nossa (1969).

Globo, owo nra okun,
eto ni awo nipa obi owo
ti obi habeli koso nifelatu
ti owo wa owo obi, koso
ti eto obi alabi koso obi
Ijebu ti owo koso obi
Ijebu.

Kaduna

AJAH! Aventura Koso ni
Korribiwa, tor owo Ilesha
na Tafawa Balewa ti pele
Naibiga wale, ti obi obokun
she. Tafawa Balewa ti owo
awon eniyan ha nala tunc
enigbo adabiyata agbese
ayanki nra owo.

Mosunade, na henshun pe
Tafawa Balewa, tor owo
koso obi, nra owo obi, koso
obit.

Akoko, nra nari owo re
pe iwo latidi boyi li owo fowale
kelebi owo. Akoko, nra
obit.

Benin

EDUBA, Olorun, ni agbegbemi. li koso, nifelatu ati
dunshi Igbo. Iwo, owo nifelatu. li koso, nifelatu.
Iwo, owo nifelatu. li koso, nifelatu. li koso, nifelatu.
Iwo, owo nifelatu. li koso, nifelatu. li koso, nifelatu.
Iwo, owo nifelatu. li koso, nifelatu. li koso, nifelatu.
Iwo, owo nifelatu. li koso, nifelatu. li koso, nifelatu.
Iwo, owo nifelatu. li koso, nifelatu. li koso, nifelatu.
Iwo, owo nifelatu. li koso, nifelatu. li koso, nifelatu.

Boko, Ushin Ibi li Benin
na, tor owo obit, nra, li koso, nifelatu.
li koso, nifelatu.

Ise Iyanu Anabi Wa: Mohammed

MO bere ora patak
nipa ise iyanu Anabi
Muhammed pelu oruka
Olorun Obo ojoke aiyé,
asake Orun. Ki kele
ati olorun lo ba
Anobi Muhammed
(Amin).

Ni ojo kan, awon
wi lere ora patak nipa
Keferi lo ba Anobi loti
fifi si meji osupa.
Okunrin ti oruko
re nipa Abihi ni olori
awon keferi na. Obo
olaimokon ni ilu sumu
ni okunrin no ise.

Nigboti Abihi ko
iwe kan si obo na lori
bi Anobi si owo awon
enia si ibi esin Oluwa
pelu amin iyanu ni
Obo sumu se gun raku
kunmi re pelu opopopo
enia loti ilu re. Nigboti
nwon do ilu kan ti nje
Abutobu loti Meka ni
Abihi wo Jati pade
won.

Nwon se nmanu alid
gidii fun Abihi bee
ni nwon fun un ni ori
lasi eviti o mu ki nwon

sirisi ebun gegebi eru
kunrin. Obo Samu joko
ni owo otun Abihi
ki o to beresi bese iesi
Anobi lowo. Abihi
eyili Abihi so pe
ohun nla ni oba no
ron onise meji si Anobi
loti pee wa.

Awon meji ti nwon
wi pelu Anobi ni osuka
na na Kadiju ati Abu
bakir, ki iyanu Olorun
wo pelu re. Awon eni
wonyi beresi sunkun ni

— A. S. Ejalonibu

Nigboti obo na nyo
Abihi lenu lati soro
nayo Abihi, ni gbogbo
enia ba dahun pe lati
igba ewe. Anobi Mu
hammad, ki ike ati Ola
o moa ba, ni owo ti mo
gegebi olododo ati eniti
o see fi okan gbogbo.

Nigboti o di omo
ogaji odun ni o ba beresi
si maco ba orisa wa ti
iwo awon baba nla
wo nsa, si o ton beresi
afiyan esin ihan mun
yon rado si oriso. Eyi bi
oba no ninu tobee li
o fi pose pe ki nwon lo
mu Anobi wo pelu tu
fasi eviti o mu ki nwon

Bi won se de odo oba
na pelu Anobi ni gbo
wo won nse oceene fun
won ninu eyili nwon
abe oao lisko Gould fun
Anobi li aboba won si
dide fun Anobi.

ASE NA SELE

Awon yé se edan hya
wo Gonella Olegun re Ike
Ike, Poco Poco, Naija
mighard ni se edan akwurin da
Ighimo ogbe. Gbés
digbede ti orio
edda yé iko nne. He re in
Mossoro ni yé. Eko loko yé.

Bore lati posu od
awon yé ri Goshen Ray
O. ti Bebasah egbede Gbés
Brigade ni ile obira ati
kyewa. Yé iko nne. He re in
Mossoro ni yé. Eko loko yé.

Eneka lati posu od
awon yé ri John Ijeweti
laje Johnson nighed iya
site Kalé til se Zabon
igbemo Egbede Gbés
Brigade ci iko Naija wa ati
aga eme paigbelo.

Nigboti Anabi joko
tan ni Kadiju bere
adura pe "Ah! Olorun
ba mi mu aranci oba
Anobi ni oni ki owo re la
bore ti owo kaferi."

Lekesse ti Anabi
joko niwaju awon ke
feri ni imole ti beresi
tan yanmoranyan eyili
o po owo mo eniken
lenu. Nigbona ni ibero
ti do bgo bogbo enia.

Obo ti oruko re nje
Hebibu wa gbe oju so
ke, o sa pe, Iwo Anabi
Muhammed, nje iwo na
le se ohun iyanu nla
gegebi ti awon Anabi
Olorun ti nwon siwoju
re. Anobi na bera wipo
iwo ihe iyanu wo ni obo
na nfe ki on se. Obo
Habilu dahun pe on
ke ikorun wo lekesse
ki aseewa o, ki o, osupa
o so kale ki o, pin si
malli, ki idai wo inu
sokoto Anabi li koi idai
yelai si owo nra owo
li a ~ nra nra owo asif
(Wa oju ewe kejo)

LAIPE yi, awon alakosojo olopa na fun ojo
Se kan da Obatala iwo Ifedayo Nunu awonu kini II o lo
Ugbeni Tribuna lola jori Ogbede I. R. Jakande U o lo
Ninu II awon olopa mii ti oga patapata fe lagba ni o
mon si dia sile Ibadan pipawa wa ni po kimi lati apa oton
peju de nimi awon osan le Daga.

Omo lo jejo, itiju ba iya ninu kotu

KEREDE papa obijesu, kini
pana nimo hoto nelli orogbo
lejil el. Oke-Mape. Thaddeus
Balogun II a fi oja kemi eme
re nimiran ti o wa pada re if
koto na. Ilefin gbasu
re iwo oto ti o koso.

Olofin na, Shikirwa. Arikha
de reweju de oyo na pole
joro de itija. We iye leewo
si o koso hi edon reelli we
igboto o koso hi an pe dipo
ibi. Gbogbo si owo owo re pe

na ka le lati li iya la owo
marin. U Oloren II te na boso

na ojekil ojo oni fi owo
koko. Adibito iye nsewaju pe kili
na ojekil ojo oni fi owo

na iye owo oni fi lati jesse

Eme nla. Olofin II owo oni fi

oye owo oni fi lati jesse

na iye owo oni fi lati jesse

Na iye owo oni fi lati jesse

Folefole meji wewon odun merin

ADAO kotu onipokini ni Oke Mapo Ibadan ti da ejo ewon odun merin fun awon enia meji kan pelu ese asekora lehinta awon mejeji ti jebi esun ole ijia ti olupejo fi kan awon enia metu ninyose ti o koja. Eniketa la si se lo latofia.

Olupejo fi esun kan ewon odan na, James Eke ti o je amo odun metalelogun. Sunday Eze ti o o'lo odun makonielogun atti Samuel Adele fi se amo odun makonielogun pe nywon pamapao lati fo se iya Orakhi Hotel ni Dubge, nwon si lejemini ina kan ati ore korikanlioni (Changer) kan ti apopo owo se lo Nairi mifilafido (N112) ti se dukio lysin. Ashobiri Adedeji ni ojo kakanla osu keji odun yi ni dede ogogoro merin abo awurudu olupejo testiwaju pe arisirisiki kokoro. Ofiri iyosu ni nywon bo lawo awon edearen wanyi, ni ojo isele no eyiti nywon fi se iye ibi na.

James Eke li ngebe odugbo. Makola so nimo ejio re pe iyan rebergere ni on minni idoji ojo na ti owo fi te on nigbari. Sunday Eze ni ngebe odugbo Onyiniran ni Ibadan so pe sinimmo alowaran ni on lo wo ki on to di ero Agodi.

He ejio do eniketa awon odanorun no, Samuel Adele sile nitoruko doju pe owo mo nipa ole ijia no pegebi ejio re oti fi ewon eleri.

IGBOGBA awon oluwaram ka mo igbeti ewin jode lemu won lajiji nifgbati okunrin kan ti orukro re nje

Fatoli Owochentu so nimo
kotu ibile onipokeni kan
ni ilu Ibadan pe on
ko iyawo oti sile nitoru
pe obinrin na nya lwe
Kuponu ati oso on ni

gbogubuga ti ijo ba be
sue karin won.

Okunrin na ko orisirist
esun wonyi sile
nigbati o re ile ejio lofi
(Wa oja eve keta)

AWON ENIA GBIGBE GOGO

DI

ALAGBARA

UGUN gbigbeesse, nataki ti owo nito lwope o
numa ki Ekuakira Cobana. Ni nyow ba pe gega san
fa dandara pefu emi era li o labafa

WATE-ON ti ogebi fi
te o dudu nipa fi lati owo
agbara, etan-ase. Villar
B. J. II ni owo nipa ni
te owo nipa gariba, ka
dileyan lekkiyan. Tejuoso
ti owo nipa, etan-ase.
Owo nipa owo nipa alafia are
ewon owo nipa. Gbogbo dan wa
tala te ki owo owo owo te
ewon owo nipa. Gbogbo dan wa
tala te ki owo owo owo te
ewon owo nipa. Gbogbo dan wa

Ugungbo gbigbeesse, nataki ti owo nito lwope o
numa ki Ekuakira Cobana. Ni nyow ba pe gega san
fa dandara pefu emi era li o labafa, dabi
emode mo arewa.

AWON OKUNRIN ti
ewon owo nipa, nataki ti owo
numa ki Ekuakira Cobana. Ni nyow ba pe gega san
fa dandara pefu emi era li o labafa, dabi
emode mo arewa.

AWON OMODE TI NWON GBE
GBO WATSON dara papo lati li owo
ewon emode nitoruko li te owo ti o
baga li koso gbigbe.

Owo nipa owo tobi, mae ti o warri
tekun, o ma ki owo jeho, o si nimo
ti owo nipa agbara gbo an.

WATE-ON
EMULSION

AGENTS: West African Drug Co. Ltd,
Lagos, Ibadan, Benin, Warri, Port Harcourt,
Aba, Enugu, Kano, Kaduna, Zaria and Jos.

NI ILU IWERE-ILE ATI ILU MÉFA MIRAN: Arun Sobia Gbode

*Omo
'Bokun
Gbe
Ayo de*

OGBENI A Danijo Jaja,
hinderi owo nai owo obi-
koso. Ijero ni Nigera ni Ikeri
pe iyo miran ibe nido na
tun gboju niso enye obi
sejor ibe eon 22 pt. Fun elan
reya, atiogun ti Oso Obokun
Alayo.

Ogbeni awon ibe eon 22 pt.
18, 19, 20, 21, 22.

Ki o le owo na.

Onje Ayo

Briek C V Uvemori
Bennig v Wilcham
Miford v Semenwak
Saribon v Pernicodd

ATAMATASS

Porraine v Plymouth, E
Walford v Bournemout

**Arun Ogbé-Inu Pa
Ogorun Ni Ibadan**

obokun na salubus
ofo obokun na salubus
obokun na salubus

Nigbati Ogbeni na salubus
obokun obokun, obokun obokun

obokun obokun, obokun obokun

saka olonu ti o rere akoko
arun bukuwa na ikokojo ibe
ida hanan lori re nijibati

Ogbeni Obasawonu ma da
jowon entebbi boja pe lea
buru bae zio do jo esu
jowon entebbi boja pe lea
buru bae zio do jo esu
jowon entebbi boja pe lea
buru bae zio do jo esu

obokun obokun, obokun obokun

Işe Iyanu Anabi
(Bere loju ewe kerin)

de. Ki owo osupa na
ton pado na okansoso,
ki won duro si ori re
loti mu ijeri wa pe ojise
Olorun ni iwa je. Ki oso-
pa na wa pada si oke,
lehinma ki a tun wole ki
orun jede egebi ti ate-
hinwa.

Nigbati ni Abujoli
pe Kohesioba abo,
agbowo ohun li o so ni
o dore.

Anabi duhan pe se bi

nkan ti o wa lokan on.

Ogunlögö Ku Ogunlögönjiya

ARUN sobia ni gbode, reope
ni ilu Iwere-ile ati awon ibu mafa
miran ni agbegbe Okele Igammna
ni Ipinle Iwo Orun. Oruko awon
iyo yoku ti arun sobia ni be ile ma-
ni. Aiye'oro-ile, Idiko itum,
Fasa, Ifaji-ile Idiko-ile ti Aiye-
gun.

Agboroso awon enia illa na,
Obegbeni Abraham Oyan ti on pa-
paa je ekan nimo awon enia illa arun
sobia na yuo lemu tu asiri fun omi-
robin wa pe arun buruku na ni pa
opologe enia ni agbegbe na.

Obikun pa yi owo si awon enia
ti arun na ti pa, ogunlögö awon
enia miran wa ni idubale, ti won
nyija gidigidil mitor arun sobia na.

Ogbeni Oyan se alaye pe ko si
omi gidi fumi awon enia na ni agbe-
gbe na, ali pe eleyi ganan ni o mo
ki arun na gbone latelafenu.

Aworun apa osi yi ni 'okotovata
Abraham Oyan li sobia loja woe
gbole. Oju sobia ni o wa ni ese
otun ati owo awon mejeji.

Fôlefôle Meji Wewon

(Bere loju ewe karun)

Kuponu ti on fe li je
owo lysibye. Ti obinrin
na mao nfayo bi awon
ti fogobaga waro tan.

Obinrin no, Silifatu
Apinke ko jole lati or
oke konkan suginon o
so pa inu on doun si
chukhunkun ti ile ejia ba
pa lase pe ki on se
lori ora na.

Nigbati ile ejio tu
igbeweyo won na ka,
Oloye Y. B. Oundipende
pose pe ki obinrin no
polé eru re mo patapana
niunu adede okunrin
no nitoris esun iwa joti

•
BEE ni yio si ri ayafi ti emu ko ba mu lha mo
lagbede.
OLOYE Awolowo, awa ati awon enia enilede
yi tun ki o pe BARIKA.

OLOTU

Ola City

OGBOKE R. OLA-CITY
Ilu Nigera wo yewo awu Metu
U o daju wa fun see 20 illi
ayo na owo obi owo obi
awon yewo ibe nitoris ibe
eji o nabo o si han se al-
waju pa ki owo. Oba Oluwa
Obasawonu, Obasawonu,
Obasawonu fun eluwan were alapo
yewo awu ibe nitoris ibe
eji o nabo.

Oshesha Ilu Ola City Ilu Nigera
tun obi owo ibe nitoris ibe
eji o nabo obi owo obi
awon yewo ibe nitoris ibe
eji o nabo. Oba Oluwa
Obasawonu, Obasawonu,
Obasawonu fun eluwan were alapo
yewo awu ibe nitoris ibe
eji o nabo.

Irohin Yoruba

(Bere loju ewe kini)

ju ojo io.

Sibeshe, gbozobo
nyin ni e o tubo mas
gbadun iwe aladan na
siwaju si lai bojwo
kobo kai ti o le maf-
ripo ota na di tulasi ni,
kai se ife mu wa lai se
afikun owo re.

AWO, BARIKA

(Bere loju ewe kini)

o, Obalufon yio duro ti o, Obalokun yio duro
ti o, Obatala, yio duro ti o, Arante
yio duro ti o, Moremi yio duro ti o, paapaa
julo, ori gbojogbo awanmekun orileede yi
ti iya nije lojojumo yio duro ti o.

A ki i gbo iku oka, o ki gbo iku ada, e ki
gbo iku Olodumare, two Oloye Awolowo,
Balogun iran omo Yoruba yio mao ba titi,
nitioripe obe nii be isu, BI o ti se ojobi re
loni, ti odun ti mbo yio larinrin ju bi lo,
iwa yio se opolopo ejobi no si ninu ile
ojobi yi.

BEE ni yio si ri ayafi ti emu ko ba mu lha mo
lagbede.
OLOYE Awolowo, awa ati awon enia enilede
yi tun ki o pe BARIKA.